

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VIII. Aliud suggeritur medium, quod nobis ad paupertatem spiritus
obtinendam, & ad in eadem manendum, mirificè conducet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

Regul. Triplex se-
cundum
quod
regulatur.

onymus dicens, *Nec opus sit clauibus, si
iam ex ipsis monstratur exteriorum indi-
cis quod nihil habetur extrinsecum prater
Iesum.* Esto autem omnia ita in propatulo
& aperta sint, à parte domesticorū tamen
ea per Dei bonitatem tutissima sunt. Ut
enim ipsum facile satis & secure facere
possimus, B. P. N. regula quadam particu-
lari sanxit: Primo quidem, ne quis alterius
cubiculū sine Superioris facultate ingredi
presumat: qua inhibitionis sera & clauē
cubiculum nostrum melius custodiatur
oportet, quam clauē quadam ferrea. Deinde
ne quis è domo vel fratris sui cubiculo
Præpositi iniussu quidquam accipiat: quæ
secunda sera & clauis est, & quidem vali-
dissima. Omnia obsignat & confirmat
ipsum paupertatis votum, quod tertia ca-
tena & obseruatio est, eaque solidissima
Tribus hisce seris & clauibus, ita fortibus,
magis tum cubiculum, tum quidquid eo
continetur, à domesticis tunc & clausum
esse debet (etsi omnia pateant & in propa-
tulo sint) quam si ferreis ianuis & catenis
obseruata essent. Omnes ergo dare operam
debemus, ut id passim obseruetur, quo ma-
gis in vsu sit, ac semper latius promanet.
Magna porro castigatio dignus foret is,
qui per audaciam suam in causa esset, ut
hæc simplicitas, sinceritas, & perfectio,
quam Societas quoad hoc obseruat, viola-
retur, nosque periculo exponeret, ut rem-
tam sanctam, & in qua sanctæ paupertatis
virtus ita resplendet, immutaremus. Quos
grauiter, & verbis efficacissimis Sancti Ba-
silii & Bonauentura perstringunt.

Constit.
c. 2. §. 3.
in declar.
atione.

CAPVT VIII

*Aliud suggeritur medium, quod
nobis ad paupertatem spiritus
obtinendam, & ad in eadem
manendum, mirifice
conducat.*

Ad paupertatis spiritus conseruationē,
& ad perfectionem eiusdem obrinen-

dam non parum quoq; nos iuuabit, si non
solum superflua à nobis abdicemus, verum
& operam demus, ut etiam in ijs quæ pro-
fus necessaria sunt, & quibus plane carere
nō possimus, paupertatis virtus reluceat,
ut in omnibus iis, pauperes cum simus,
pauperes appareamus. Hoc nobis S. P. N.
Ignacius in Constitutionibus præscribit, &
secundum commendat. *Vitius, inquit, ve-
stitus & lecti ratio erit ut pauperibus ac
commodata: & unusquisq; sibi persuadeat,
quod quæ vilissima erunt ex iis quæ domi
sunt ei tribuentur, propter maiorem abne-
gationem, & spiritualem profectum.* Et alio
in loco. *Diligant omnes paupertatem &
matrem. Suxta mensuram sanctæ discre-
tionis suæ temporibus eius effectus aliquos
experiantur.* Vult ergo S. P. ut id quod vile,
& omniū pessimū est, nobis desideremus:
non tamen, ut non nisi nuda semper conci-
piamus desideria, sed ut re & opere ipso ali-
quos incerdūm paupertatis effectus sen-
tiamus, ut, esto nunquam desit quod ad vi-
tam ducendam necessarium est: semper
tamen sit, in quo sanctæ paupertatis vir-
tus queat probari. Neque vero satis illi id
fuit ita in genere semel & iterum declara-
re, verum etiam postea in sexta Constitu-
tionum parte, ex professo & in particulari
explicat ac describit, qualis noster esse ve-
sticus debeat, ut, cum vna ex parte religio-
sus sit, ac ministeriis nostris conueniens, ex
altera etiam paupertati quam profitemur,
respondeat. *Tria porro in illo seruanda
monet. Primum, ut honestus is sit, quia re-
ligiosus sumus. Alterum, ut regionis in qua
vitiūmus, consuetudini vsuique sit accom-
modatus: propterea quod nostra viuendi
ratio quoad exteriora commu-
nis & vulgaris est. Tertium, ut pauper-
tati non aduersetur. Tum autem, ut
colleo declarat, vestis nostra pauper-
tati aduersetur, si è panno subtiliori
conferretur. Quem si parentes, con-
sanguinei, amici ac benefactores dare
cupiant, illius est eum minime vsurpa-
re: neque enim ea pauperis & Consti-
tutionibus nostris consentanea ve-
stis foret. Obiciunt autem nonnulli,
N 2 panno*

Cap. 4. Exa.
gen. 5. 26. &
regul. 25.
Summar.

3 p. Constit.
c. 1. §. 25. re-
gul. 24.
Summar.

3 p. Constit.
c. 2. §. 3. &
littera C.

6 p. Constit.
c. 2. §. 15. &
in declara-
tion.

Vestitus sit
honestus.
Consuetu-
dini accom-
modatus.

Paupertati
conueniens.

panno pretiosiore ut longe utilius & compendiosius videri, quod ex eo panno confecta vestis diutius duret, quam duas vel tres alię panno secundo: proinde maiorem paupertatem videri, si talis ad usum comparetur. Sed hæ mundi & carnis rationes sunt. Longe quippe potius est paupertatē relucere in veste quā gestamus, & in eo quod pauperes videamur, & ad instar pauperum v. stiamur (quoniam pauperes sumus) quam in omni quæ cogitari possit parsimonia & compendio. Ad hæc, non in panni qualitate tantum, verum etiam in ipsa vestis forma paupertas eluceat necesse est: nam si quis vestem omni ex parte completam, laxam, & magnificam habere vellet, ea pauperi religioso consentanea ac decens minime foret.

3. p. Confir. p. 2. l. 1. ser. 6.

In regul. s. h. m. d. i. p. 22. d. Tim. 6. d.

Duo tantum P. N. in vestitu spectari vult: Primo, decorem & honestatem; deinde, ut nos à frigoris iniuria defendat. ob hæc enim duo vestis primo vsurpari capit, & hic primarius eius est finis. Est hæc item doctrina S. Basilij, qui ad hoc propositum adducit illud Apostoli: *Habentes alimentis, & quibus regamur, his consentis simus.* Vbi sanctus quidam expositor ait, *Nora, dixisse Apostolum, Alimenta, non oblectamenta: & quibus regamur, non quibus honoremur.* Satis nobis esse debet solum necessarium; reliquum quod magnificentiam & inanem ostentationem spirat, à religione prorsus est proscribendum, & nullatenus permittendum, quia vanitas & profanitas est. Apoge procul hinc hæc omnia: & per hoc ostium & rimam mundus ad nos non penetrer. Quam S. Franciscus etiam in sua olim religione hoc timuit! Nam eum F. Helia (ut in Chronicis Ordinis scribitur) magni vir in eo nominis, qui quæ etiam ut Generalis Ordinis Minister ei præfuit, vestem sibi longam, amplam, ac manicis e b. longis, & panno subtiliore comparasset, eum S. Franciscus ad se coram multis fratribus vocavit, sibi que vestem illam, quam indutus erat, petijt exhiberi. Hanc ergo acceptã protinus sua superinduit, plicas sinuum eius concinnando, pendens caputium a commodando, & manicas com-

fr. li. 2. c. 19

S. Franciscus actione mirabili ostendit quã Religiosos dedecus pugnificum habebat.

plicatas inuertendo, gestibus quibusdam vanitatem sæcularem spirantibus: Vnde mox erecta ceruice, pectore turgido & inflato, gressu superbo incedere cepit: ac voce sonora & ad grauitatem composita fratres præsenes compellere, dicens: Saluet vos Deus, gens honorata. Strabant attoniti fratres, visis & auditis ijs, quæ vir sanctus faciebat & dicebat. Hoc porro iam factum, magno quodam seruore & zelo, indignandus raptim vestem hanc exiit, & quam poterat contemptissime à se procul abiecit, F. Helia, audientibus omnibus, dicens. Ita degeneres Ordinis filij, vestiti incedunt. Deinde in habitu suo humili, contemptibili, angusto & curto manens, vultu ad hilaritatem & mansuetudinem composito, magna cum humilitate & familiaritate fratres suos alloqui, ac summa illorum mansuetudine paupertatem & humilitatem edocere cepit. Nos ergo fratres, inquit, non spurij ac degeneres religionis filij, sed legitimi sumus, ut omnibus matris nostræ sanctæ paupertati similes appareamus. Vestis nostræ talis esse debet, qualis pauperum esse solet, nimirum ut in ea reluceat paupertas, & ex ea pauperes nos esse appareat. Et propterea etiam minus fratres oporteret, quam decenter facere possumus; nec non aliquanto infra eum gradum descendere, quem suo nobis homines iudicio necessarium censent. Neque enim is in vestitu pauper dicitur, qui quid vestium sibi necessarium est, completis sine habet, nec in eo pauperem se esse ostendit, sed ille, cui aliquid etiam deest de eo quod necessarium est. Vnde etiam supra diximus, veram paupertatem consistere in eo, quod gaudeamus cum aliquem nos defectum & carentiam pati contingit, etiam in ijs quæ necessaria videntur: & eum, qui nullam prorsus necessitatem pati ac perferre vult, nondum ad paupertatis spiritus perfectionem peruenisse.

Quod de vestitu dictum est, etiam est de reliquis rebus quæ ad usum nostrum feruiunt, intelligendum: nam in omnibus illis procurare debemus, ut sanctæ paupertatis virtus ubique reluceat, & de foris appareat.

pareat esse nos pauperes; in cubiculo aliud non habendo, quam quod omnimodis necessarium est, atque id etiam vilissimum, puta mensam pauperum, lectum contemptissimum; denique quod domi pessimum est, tibi vt cedat velle debes. Libros vero, qui tibi non per necessarios sunt ad Bibliothecam communem deferas, magnificum tibi nolito putare quod multos in cubiculo libros habeas. S. Bonavent. hac in parte satis ad particularia & minuta descendit, religiosum etiam atque etiam monendum quid habeat præter id quo facile carere non potest; atque hoc etiam procurare debet, vt ne sit nimis curiosus, vel elegantis; sed secundarium, ineptum, vetus & uetritum. Nolito velle, vt libri tui optime & ex arte sint compacti, aut vt Breuiarium vel Diurnale tuum curiosum sit, pulchrum, scitum, singulare. Nolito gestare penes te imagines curiosas, neu rosarium magni pretij & valoris. Si quem vero Agnū Dei, vel crucem, vel thecam reliquiarum, ad tuam deuotionem habueris, cōformia ea sint paupertati, quam profitemur: Et, quo in his eris pauperior, eo Deo sanctis que omnibus eris carior. Hinc D. Franciscus dicere solebat, spiritus emortui signum esse, curiosa quædam, & que minime sunt necessaria, habere. Nam quibus ait, spiritus tepidus, & calore gratiæ destitutus contigit ac foueri melius potest, quam friuolis hisce rebus. Quoniam enim nullam in rebus spiritalibus consolationem inuenit, hinc in exterioribus his delectationibus eam quaerit. Est autem hac euidentissima & probatissima quædam veritas. Atque id eo tantū nugas & inanis has Superiores nostri facere solent. Primo quidem intuitu & ratione ipsius paupertatis; deinde, quod notum nullum in homine esse spiritum posse, quando id genus nugis animum applicat. Neque vero in his solum, verum etiam in ijs quæ necessaria sunt (vt iam ante dictum est) pauperes nos esse & videri oportet, gaudentes cum quid etiam in his nobis deerit, quo Christo Iesu Redemptori nostro hac ratione assimilentur, qui cum esset diues, propter nos egenus factus est, & car-

tum, etiam in rebus necessarijs, defectum ac penuriam sentire dignatus est, famem, sitim, frigus, defatigationem ac nuditatem patiēdo. In cælo, inquit, maxima bonorum & diuitiarum erat abundantia, nulla vero inueniebatur paupertas; at in terris ingens quidem mercis huius erat copia, homines tamen mortales eius pretium & valorem non agnoscebant. Quid fecit ergo Dei filius? Ceu prudens mercator, erga mercem hanc affici cepit, eamque in humeros sustulit, vt hoc pacto etiam homines eam cognoscerent & æstimarent, & multum sibi ex ea coemerent, cum tanti ipsa in regno colorum sit valoris ac pretij.

Sermo d. in Vigil Natiuitatis.

CAPVT IX.

In quoea quæ dicta sunt, exemplis confirmantur.

Abbas quidam Ordinis Cisterciensis in Saxonia, cum non contentus esset panno, qui in terra patria texebatur, singulis annis subtiliores & pretiosiores in Belgio pannos petebat, & quibus de in vestes sibi parabat. Quicum iam vita functus esset, monachi vestes eius inter se diuidere cœperunt. Monasterij vero Priori aliquot de tunicis illius obtrigerunt, quarum vnâ cum nocte quadam ratione festi solennioris, induisset, tanquam si laminas quasdam candentes corpori applicatas sentiret, clamare cœpit, toto se corpore velut a duri, atque hæc identidem vociferans, ilico vestem à se abiecit. Quam mox omnes monachi scintillas quasdam igneas à se emittentem viderunt, quasi si ferrum candens fuisset. Hoc prodigio attoniti & perterriti omnes, qui aliquid de defuncti Abbatis vestibus sumpserant, statim id eodem detulerunt, quas cum simul omnes accumulassent, ecce subito vnde undique ex omnibus partibus scintillæ igneæ, velut è fornace quadam succensa, prorumpere cœperunt. Tandem vero hocce prodigiū durauit, vt de eo omnes vicini Abbates certio-

Lib viror. illust. Ordinis Cisterciens.

Vestis pauperis presto instar ferri candentis scintillas.

Infer. in Natiuitatis.

Superior. in Natiuitatis.

Superior. in Natiuitatis.

Superior. in Natiuitatis.

